

Projekt

z dnia 20 stycznia 2021 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA I GMINY WLEŃ**

z dnia 18 stycznia 2021 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta i Gminy Wleń na lata
2021 - 2023**

Na podstawie art.10 ust. 2, ust. 2a i ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 2050) Rada Miasta i Gminy Wleń uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2021 - 2023 dla Miasta i Gminy Wleń, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Wleń.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, zmoca obowiązującą od 4 stycznia 2021 r. i podlega opublikowaniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

Sporządził

Jadwiga Bukowska

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA MIASTA I GMINY WLEŃ

NA LATA 2021 – 2023

Program został opracowany przez Komisję w składzie:

- Bukowska Jadwiga – Pełnomocnik Burmistrza
- Joanna Grochowska – Przewodnicząca Komisji RPA
- Anna Zając – członek Komisji RPA

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii został opracowany w oparciu o ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020 r., poz.2050), która stanowi, iż zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii realizują organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego w zakresie określonym w ustawie.

Zgodnie z art. 10 ust.1 ustawy, przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy i obejmuje:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii,
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

1. Zadania z zakresu przeciwdziałania narkomanii realizuje się w szczególności przez:

- 1) działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną,
- 2) kierowanie na leczenie i reintegrację osób uzależnionych,
- 3) ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych,

4) wspomaganie działań instytucji gminnych, osób fizycznych i ewentualnych organizacji pozarządowych służących rozwiązywaniu problemu narkomanii.

2. Podstawowe cele Programu:

- 1) Podejmowanie działań mających na celu zapobieganie uzależnieniom przez profilaktykę w środowisku lokalnym,
- 2) Integrowanie działań i projektów oraz wspieranie organizacji zajmujących się profilaktyką leczenia uzależnień
- 3) Ograniczenie negatywnych skutków zdrowotnych i społecznych związanych z używaniem substancji psychoaktywnych na terenie gminy Wleń przez różne formy edukacji dzieci, młodzieży i rodziców,
- 4) Wzmocnienie i propagowanie postaw społecznych związanych z ograniczeniem używania substancji psychoaktywnych,
- 5) Wsparcie psychospołeczne osób uzależnionych i ich rodzin,
- 6) Organizowanie aktywnych i twórczych form wspierania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży,
- 7) Koncentracja na profilaktyce środowiskowej, szczególnie na działaniach podejmowanych przez pedagogów szkolnych oraz pracowników ośrodka pomocy społecznej pracujących z dziećmi i młodzieżą, bezpośrednio zagrożonymi wykluczeniem społecznym.
- 8) Otoczenie wsparciem dzieci i młodzieży z grup podwyższonego ryzyka.

Zjawisko nadużywania środków psychoaktywnych i uzależnienia od nich stało się w drugiej połowie XX wieku problemem społecznym. Narkomania stała się stopniowo problemem medycznym, społecznym i kulturowym. Ze względu na coraz większe rozpowszechnienie się problemu narkomanii istnieje potrzeba szeroko zakrojonej działalności profilaktycznej, która umożliwiłaby nabycie kompetencji do przeciwstawienia się temu zagrożeniu. Najlepsze efekty w tym zakresie przynoszą działania skierowane do młodzieży, stąd największy nacisk został położony na działania adresowane do tej właśnie grupy. Jednocześnie Program zakłada działania edukacyjne skierowane do rodziców, jako grupy, która ma zasadniczy wpływ na zachowanie młodzieży.

Dziś narkomania spostrzegana jest jako jednostka chorobowa o złożonym charakterze. W narkomanii, w odróżnieniu od choroby alkoholowej, prócz uzależnienia fizycznego oraz psychicznego, występuje także uzależnienie społeczne. Problem używania narkotyków jest dodatkowo złożony pod względem prawnym, gdyż są one nielegalne. Używanie narkotyków jest nielegalne i często ukrywane, trudno jest zatem ocenić rozmiar występowania tego zjawiska oraz związanych z nim niekorzystnych konsekwencji zdrowotnych. Bardzo trudna jest ocena rzeczywistego zasięgu zjawiska używania narkotyków przez młodzież. Zwiększyła się podaż i różnorodność narkotyków na nielegalnym rynku, a tym samym ich dostępność. Zmieniły się zarówno wzory używania, jak i rodzaj najczęściej używanych substancji. Narkotyki stały się elementem towarzyszącym zabawom młodzieży, czy wspomagają młodych ludzi w nauce.

Podstawę do opracowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii we Wleniu na lata 2021-2023 stanowi m.in. diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych gminy Wleń przeprowadzona w 2020 r. przez Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych. Poniżej wskazano najważniejsze wnioski i rekomendacje służące do kształtowania polityki w obszarze przeciwdziałania narkomanii we Wleniu:

Problem narkotyków w gminie Wleń wydaje się mieć zauważalną skalę. Aż 60% badanych przyznaje się, że zna, co najmniej jedną osobę zażywającą substancje psychoaktywne: narkotyki lub dopalacze. Również problem uzależniania od leków nie jest obcy mieszkańcom: jedna czwarta zna osoby mające ten problem, a 38% ma podejrzenia, że w ich otoczeniu są osoby uzależnione od leków.

Badania przeprowadzono też wśród młodzieży szkolnej klas 4-8. Młodzi ludzie mieli pierwszy kontakt z narkotykami lub dopalaczami tj. 7% uczniów w klasach 7-8 głównie na imprezie, domówce. Pozostali deklarowali, że ta kwestia ich nie dotyczy. Substancje, które przyjmowały osoby deklaruujące kontakt z narkotykami to marihuana, haszysz, ekstazy oraz LSD.

Powyższe wartości jednak odzwierciedlają pojedyncze deklaracje uczniów, ponieważ zdecydowana większość badanych wskazała, że ten problem ich nie dotyczy (SP 4-6 - 100%; SP 7-8 - 94%).

Na pytanie: „Jak często przyjmujesz narkotyki lub dopalacze?” uczniowie deklarowali, że ten problem ich nie dotyczy: SP 4-6 - 98%, SP 7-8 - 93%. Pojedyncze deklaracje wskazują na spożywanie substancji tylko raz (2% wśród SP 4-6) kilka razy w życiu (3% SP 7-8) lub rzadziej niż raz w miesiącu (3% SP 7-8). Warto tych pojedynczych deklaracji nie bagatelizować.

Zdecydowana większość młodszych uczniów nie wie, gdzie można kupić narkotyki lub dopalacze (SP 4-6 – 95%). Wśród starszych uczniów takiej odpowiedzi udzieliło już tylko 77%. Jednakże zauważalna część uczniów deklaruje, że zakup tych substancji jest bardzo łatwy i raczej łatwy (SP 4-6 – 3%; SP 7-8 – 27%). Zbadano postawy i przekonania uczniów na temat różnych substancji psychoaktywnych. Jak wynika z przeprowadzonej diagnozy młodzi ludzie w gminie Wleń mają świadomość szkodliwości przyjmowania substancji psychoaktywnych.

Wnioski wynikające z diagnozy:

- Najbardziej popularnym narkotykiem wśród mieszkańców Wlenia jest heroina. Odnotowano 16 % osób, które znają osoby, które przyjmują te substancje.
- Na drugim miejscu znalazła się marihuana w parze z haszyszem – 12% respondentów. Warto w tym miejscu zaznaczyć, iż w społeczeństwie istnieje szeroko rozpowszechnione przekonanie o nikłej szkodliwości palenia suszu.
- Dostępność do terapii uzależnień od narkotyków jest w Gminie Wleń ograniczona.
- Brak merytorycznej reprezentacji specjalistów i ekspertów, którzy inicjowaliby dyskusje nt. aktualnych problemów i wyzwań w różnych obszarach profilaktyki uzależnień.
- Mała współpraca pomiędzy organizacjami na terenie powiatu.

ZADANIA PROGRAMU I SPOSÓB ICH REALIZACJI:

W ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii planowane jest podjęcie na terenie gminy Wleń działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania narkomanii w szczególności poprzez realizację następujących zadań :

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem:

- współpraca z Policją, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Sądem, Prokuraturą i Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie,
- działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- zapewnienie pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od narkotyków prowadzonych przez specjalistów: Gabinet Psychologiczny we Wleniu, Poradnia Leczenia Uzależnień w Lwówku Śląskim, Poradnia Profilaktyki i Terapii Uzależnień „Monar” w Jeleniej Górze,
- zakup literatury i materiałów edukacyjnych: ulotki, broszury, plakaty, kasety, prasa, książki edukacyjne, w celu rozprowadzenia ich wśród uczniów, nauczycieli, rodziców, w Gabiniecie Psychologicznym, MGOPS),
- informowanie o placówkach prowadzących działalność profilaktyczną, leczniczą i rehabilitacyjną, współpraca z organizacjami służącymi rozwiązywaniem problemów narkomanii.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej:

- zapewnienie pomocy psychologicznej, terapeutycznej i prawnej dla rodzin osób uzależnionych od narkotyków w gabinecie Psychologicznym dla osób uzależnionych i członków ich rodzin oraz w Miejsko-Gminny Ośrodku Pomocy Społecznej we Wleniu.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych:

- finansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą szkolną z rodzin, w których występuje problem narkomanii (nauczyciele, pedagog szkolny, pracownicy świetlic),
- wspieranie edukacji rodziców w zakresie profilaktyki narkomanii oraz dopalaczy, upowszechnianie materiałów edukacyjnych o tematyce antynarkotkowej tj. plakaty, ulotki, broszury,
- promowanie i organizowanie różnorodnych form edukacji profilaktycznej w zakresie przeciwdziałania narkomanii tj. prelekcje, pogadanki, warsztaty, spektakle itp.
- przeprowadzenie badań ankietowych wśród młodzieży szkolnej i diagnozy problemów narkomanii i zażywania narkotyków,
- udział w ogólnopolskich i lokalnych kampaniach i akcjach profilaktycznych,
- podnoszenie kwalifikacji członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemu Alkoholowych we Wleniu oraz Pełnomocnika Burmistrza ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przez udział w szkoleniach, konferencjach, warsztatach oraz związane z tym koszty udziału i dojazdu.

4. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.

- współpraca z Policją w zakresie organizowania akcji profilaktycznych skierowanych do uczniów, młodzieży i dorosłych mieszkańców gminy w zakresie narkomanii (skutki używania narkotyków),
- dofinansowanie realizacji programów terapeutycznych i rehabilitacyjnych dla osób uzależnionych i członków ich rodzin oraz różnych grup zawodowych w zakresie przeciwdziałania narkomanii,
- wspieranie edukacyjno-informacyjne podmiotów i instytucji promujących abstynencję i zdrowy styl życia.

ZASOBY LOKALNE W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA TERENIE GMINY

- Gabinet Psychologiczny dla osób uzależnionych i członków ich rodzin. Gabinet prowadzi psycholog, certyfikowany specjalista terapii uzależnień.
 - Klub Anonimowych Alkoholików działający na terenie Gminy Wleń,
 - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
 - Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Wleniu,
 - Gmina Wleń współpracuje z Poradnią Odwykową w Lwówku Śląskim.
- Podstawą działalności tej placówki jest umowa na świadczenie usług zdrowotnych z NFZ. W Poradni Odwykowej przyjmują: psycholog, terapeuci oraz lekarz.
- Zespół Szkół im. Świętej Jadwigi Śląskiej we Wleniu realizator szkolnych programów profilaktycznych
 - Ośrodek Kultury, Sportu i Turystyki we Wleniu, który prowadzi działalność kulturalną, środowiskową i informacyjną skierowaną do mieszkańców miasta i gminy Wleń oraz zajmuje się organizacją czasu wolnego dzieci, młodzieży oraz dorosłych mieszkańców gminy.
 - Kluby Sportowe: „Pogoń Wleń”, „Czarni Strzyżowiec”, WKS Pilchowice, UKS Bobrzanie.

ADRESACI PROGRAMU I ŹRÓDŁO FINANSOWANIA

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii jest adresowany do uczniów SP we Wleniu, ich rodziców, a także do dorosłych mieszkańców Gminy Wleń.

Program będzie realizowany przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy współpracy pedagoga szkolnego, nauczycieli i wychowawców oraz Policję. Źródłem finansowania są środki finansowe budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.